

Vreme: 18.07.2026 13:22

Medij: kamatica.com

Link: <https://www.kamatica.com/analiza/velike-promene-u-grejanju-toplane-u-srbiji-napustaju-ugalj-i->

Autori: Redakcija

Teme: Evropska banka za obnovu i razvoj (EBRD)

Naslov: Velike promene u grejanju - Toplane u Srbiji napuštaju uglj i mazut

3949

Prve toplane već su prešle na obnovljive izvore energije, a slede novi gradovi. Umesto mazuta i uglja, koristiće se biomasa, toplotne pumpe i solarna energija, uz modernizaciju celog sistema grejanja.

Toplane u Srbiji ulaze u novu fazu modernizacije koja bi u narednim godinama mogla značajno da smanji zagađenje, poveća energetska nezavisnost i građanima omogući efikasnije grejanje. Umesto mazuta, uglja i lož-ulja, sve više sistema prelazi na obnovljive izvore energije, dok se istovremeno obnavljaju toplovodi, uvode pametne podstanice i priprema teren za naplatu grejanja prema stvarnoj potrošnji. Međunarodni konsultant za obnovljive izvore energije, Petar Vasiljević je u emisiji Radio Beograda naglasio da je još 2010. godine čak 99 odsto od oko 60 sistema daljinskog grejanja u Srbiji koristilo fosilna goriva. - Promene su počele 2015. godine, kada su gradovi konkurisali za uvođenje obnovljivih izvora energije. Nakon izrade studija izvodljivosti, prvi projekti realizovani su u Novom Pazaru, Majdanpeku, Priboju i Malom Zvorniku, gde su mazut i uglj zamenjeni drvnom biomasom - rekao je on. U Priboju emisija CO₂ manja za čak 80 odsto. Najbolji rezultati zabeleženi su upravo u ovom gradu, gde je nakon prelaska na biomasu emisija ugljen-dioksida smanjena za čak 80 odsto. Međutim, pokazalo se da sama zamena energenta nije dovoljna ako je sistem zastareo. Zato je program proširen i na kompletnu modernizaciju mreže. To podrazumeva: - zamenu dotrajalih toplovoda, - ugradnju pametnih toplotnih podstanica, - prelazak na 24-časovno grejanje, - naplatu prema stvarnoj potrošnji. Druga faza donosi nove gradove i nove tehnologije. U drugoj fazi planirano je uključivanje još nekoliko gradova, među kojima su: Prijepolje, Kladovo, Bajina Bašta, kao i proširenje kapaciteta u Novom Pazaru. Novi Pazar će, zbog širenja grada i povećane potrošnje, dobiti još jedan kotao na biomasu. Istovremeno, pored drvene biomase sve veću ulogu dobijaju velike toplotne pumpe koje koriste energiju reka, kao i solarni sistemi. Beograd i Novi Sad razvijaju drugačija rešenja. Za razliku od manjih gradova, Beograd nema dovoljno biomase u neposrednom okruženju, pa je fokus stavljen na solarnu energiju. Zbog toga je izabrana toplana Cerak, koja radi tokom cele godine jer obezbeđuje i sanitarnu toplu vodu. Istovremeno, Novi Sad u saradnji sa Evropskom bankom za obnovu i razvoj priprema projekat koji će kombinovati solarne elektrane, velike toplotne pumpe i energiju Dunava, uz izgradnju skladišta toplote. Lokalni energent, manji troškovi i veća sigurnost. Jedna od najvećih prednosti prelaska na biomasu jeste činjenica da se ona nabavlja lokalno. Jedan od uslova prilikom izbora gradova bio je da se drvna biomasa može obezbediti u krugu od 50 kilometara od toplane. Na taj način smanjuju se transportni troškovi, novac ostaje u lokalnoj privredi, a država dobija veću energetska sigurnost. Prema rečima Vasiljevića, poslednjih godina upravo su visoke cene fosilnih goriva i nestabilnost snabdevanja pokazale koliko je važno oslanjati se na domaće energente. Bez energetske efikasnosti zgrada nema ni ušteda. Pored modernizacije toplana, neophodno je i smanjiti potrošnju energije u samim zgradama. U Srbiji je već pokrenut program energetske sanacije 600 zgrada u 15 gradova, koji obuhvata zamenu stolarije, izolaciju fasada i krovova. Prema važećim propisima, nove zgrade ne smeju da troše više od 65 kilovat-časova po kvadratnom metru godišnje, dok prosek objekata priključenih na sistem Beogradskih elektrana iznosi oko 140 kilovat-časova. Vasiljević ističe da investitori sve češće grade energetske efikasne objekte jer kupci prepoznaju da takvi stanovi donose znatno niže račune za grejanje i hlađenje. Prema njegovim rečima, modernizacija toplana i veća energetska efikasnost zgrada moraju da idu ruku pod ruku, jer se

Vreme: 18.07.2026 13:22

Medij: kamatica.com

Link: <https://www.kamatica.com/analiza/velike-promene-u-grejanju-toplane-u-srbiji-napustaju-ugalj-i->

Autori: Redakcija

Teme: Evropska banka za obnovu i razvoj (EBRD)

Naslov: Velike promene u grejanju - Toplane u Srbiji napuštaju ugalj i mazut

samo tako može smanjiti potrošnja energije, ograničiti emisija gasova sa efektom staklene bašte i obezbediti čistija životna sredina.

